

FÖRORDNANDE ENLIGT 58 § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR INOM ÅBO, SALO, RESO, S:T KARINS OCH PARGAS KOMMUNER

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. 12.3.2020 gav statsrådet den första rekommendationen om att begränsa offentliga sammankomster för att förebygga spridningen av infektioner som orsakas av coronaviruset (covid-19).

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har 17.3, 8.4, 8.5, 19.5, 16.6, 1.7, 24.8, 22.9, 22.10, 19.11, 2.12 och 10.12.2020 samt 7.1, 4.2, 26.2, 22.3, 20.4, 11.5, 31.5 och 4.6.2021 fattat begränsningsbeslut enligt 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar gällande ordnande av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inom kommunernas områden i Egentliga Finland.

Regionförvaltningsverket har med ett beslut 4.6.2021 med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar förbjudit alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 10 (tio) personer inomhus och alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio) personer i avgränsade utomhusområden inom kommunernas områden i Egentliga Finland. Enligt beslutet har Det i kommunernas områden i Egentliga Finland emellertid kunnat ordnas offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 10 (tio) deltagare inomhus och i avgränsade områden utomhus med över 50 (femtio) deltagare under förutsättningen att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra och att man kan trygga säkerheten genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1). Enligt beslutet har avsikten varit att föreläggandet gäller 4.6.2021–3.7.2021.

Efter det att Egentliga Finlands område överförts till den epidemiologiska basnivån har regionförvaltningsverket genom sitt beslut av 15.6.2021 (LSAVI/7145/2021) upphävt sitt beslut av 4.6.2021 enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar (LSAVI/6554/2021) om förbud mot offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i Egentliga Finlands kommuner för tiden 16.6.2021–3.7.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med detta beslut. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av denna anledning har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Förordnande

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 10 (tio) deltagare som ordnas inomhus samt alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio) deltagare som ordnas i avgränsade områden utomhus i Åbo, Reso, Salo, S:t Karins och Pargas kommuner.

I de ovan nämnda kommunernas områden kan det emellertid ordnas offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 10 (tio) deltagare inomhus och i avgränsade områden utomhus med över 50 (femtio) deltagare under förutsättningen att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra och att man kan trygga säkerheten genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1).

Föreläggandet är i kraft under tiden 9.7–8.8.2021.

Motivering

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 mom. får besluten som avses i 1 mom. meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd (THL) smittar sjukdomen (covid-19) som coronaviruset orsakar framför allt som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Man har utvecklat vaccin för att förebygga sjukdomen som orsakas av det nya coronaviruset och också i Finland har vaccineringen inletts i slutet av december 2020 i den vaccinationsordning som fastställs i statsrådets förordning (1105/2020, ändrad genom förordning 307/2021). Enligt Institutet för hälsa och välfärd framskrider coronavaccineringarna bra i samtliga specialupptagningsområden. 8.7.2021 hade av hela Finlands befolkning 61,1 % fått den första vaccindosen och 22,0 % den andra dosen.

Besluten att begränsa sammankomster grundar sig på en epidemiologisk bedömning av hur sjukdomen sprids i situationer där antalet sociala kontakter är stort. Statsrådet har i sitt principbeslut den 3 september 2020 förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27). Syftet med handlingsplanen är att i enlighet med hybridstrategin förhindra att viruset sprids i samhället, trygga hälso- och sjukvårdens kapacitet och särskilt skydda människor som hör till riskgrupper. Enligt planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter. I handlingsplanen beskrivs tre epidemifaser (basnivån, accelerationsfasen och samhällsspridningsfasen). Med hjälp av beskrivningarna ska behovet och riktandet av rekommendationer och restriktioner bedömas och beskrivningarna ska användas som stöd för beslutsfattandet på regional och nationell nivå.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 22 december 2020 förordat social- och hälsovårdsministeriets uppdaterade handlingsplan för genomförandet av hybridstrategin för tyglaget av covid-19-epidemin i januari-maj 2021. Enligt den uppdaterade handlingsplanen ska man vid bedömningen av läget i ett område ge vikt också vid smittläget i de kringliggande områdena och det nationella epidemiologiska läget (social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2021:4). Accelerationsfasens åtgärder kan enligt den uppdaterade handlingsplanen vara motiverade redan på epidemins basnivå i det fall att det nationella eller närområdets epidemiologiska läge försämras. Vid risk för övergång till samhällsspridningsfasen är det motiverat att omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder. Restriktionerna får inte heller avvecklas för tidigt, utan rekommendationerna och begränsningarna ska enligt den uppdaterade handlingsplanen lättas efter noga övervägande så att nya smittokluster inte uppstår.

Statsrådet har med sitt principbeslut av den 26 januari 2021 förordat att social- och hälsovårdsministeriet kompletterar handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Social- och hälsovårdsministeriet har den 28 januari 2021 skickat ett brev angående kompletteringen av handlingsplanen till THL, kommunerna, sjukvårdsdistrikten och andra samkommuner samt till regionförvaltningsverken och Valvira (VN/909/2021). I kompletteringen av handlingsplanen 1/2021 beskrivs tre åtgärdsnivåer som

i olika lägen ska förhindra snabb eskalering av epidemin och risk för samhällsspridning i hela landet (social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2021:12). Syftet med åtgärdshelheterna är att motverka att epidemin accelererar på nytt och att de nya smittsammare varianterna sprider sig och att på så sätt få mera tid för att genomföra vaccinationerna samtidigt som årstidsväxlingarna medverkar till att bromsa epidemins framfart. Handlingsplanen stöder de regionala åtgärderna för att förhindra spridning av epidemin. Enligt kompletteringen av handlingsplanen är det nödvändigt att de restriktioner på de olika epideminivåerna som gäller i regionerna åtminstone hålls på nuvarande nivå tills omfattningen av virusvarianternas utbredning och effekten av de åtgärder som vidtagits för att förhindra deras spridning har kunnat bedömas.

Statsrådet har 25.2.2021 på basis av ett utlåtande av Institutet för hälsa och välfärd konstaterat att det finns grunder för en övergång till åtgärdsnivå två i enlighet med kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin och har fattat ett principbeslut om övergång till nivå två (STM/2021/32). Som fortsatt åtgärd styr social- och hälsovårdsministeriet alla de områden som enligt Institutet för hälsa och välfärds och ministeriets bedömning befinner sig i samhällsspridningsfasen att införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inklusive de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Samtidigt rekommenderade regeringen en tre veckors nedstängning under tiden 8–28.3.2021.

Den 1 mars 2021 har statsrådet i samverkan med republikens president konstaterat att det råder undantagsförhållanden i Finland (VNK/2021/21). I motiveringspromemorian till statsrådets beslut konstateras det att när syftet är att bekämpa covid-19 och trygga hälso- och sjukvårdens bärkraft kan situationen inte fås under kontroll med myndigheternas normala befogenheter. Social- och hälsovårdsministeriet har med sitt styrbrev (VN/5229/2021) 1.3.2021 styrt alla de områden som enligt THL:s och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller som med tanke på behovet av åtgärder kan anses befinna sig i denna fas att införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder på nivå två som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin.

Social- och hälsovårdsministeriet har med sitt brev 9.4.2021 styrt alla de regioner som enligt THL:s och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller regioner som av andra orsaker kan jämföras med dem när det gäller åtgärdsbehov att till och med 30.4.2021 införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin (VN/9358/2021). Dessutom rekommenderas att dessa åtgärder också införs i alla regioner som befinner sig i accelerationsfasen eller de regioner som kan jämföras med dem när det gäller åtgärdsbehov. Åtgärderna på nivå 2 syftar till att snabbt och kraftfullt försöka stoppa virusvariantens spridning bland befolkningen i hela landet.

Statsrådet har 20.4.2021 publicerat riktlinjer för en kontrollerad avveckling av de restriktioner och rekommendationer som införts till följd av covid-19-epidemin (Statsrådets publikationer 2021:42). I planen konstateras det att när undantagslagarna om stängning av förplägnadsrörelserna slutar att gälla och undantagsförhållandena upphör är följande steg i avvecklingen av restriktioner regeringens förordnande att slopa den riksomfattande indelningen i åtgärdsnivåerna 1–3 enligt kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin av den 26 januari 2021. Slopandet innebär att åtgärdsnivåerna inte längre alls tillämpas utan bedömningen görs i fortsättningen utgående från epidemifaserna i regionerna (basnivå, accelerationsfas, samhällsspridning). I planen konstateras det att enligt de nuvarande bedömningarna kan ett förordnande att slopa den riksomfattande indelningen i åtgärdsnivåerna 1–3 göras senast i maj under förutsättningen att det epidemiologiska läget är stabilt och utvecklas i en gynnsam riktning. Efter slopandet av åtgärdsnivåerna styr social- och hälsovårdsministeriet områdena genom sina styrningsbrev. Också handlingsplanen för hybridstrategin uppdateras.

Enligt social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev av 23.4.2021 styr ministeriet regionerna att fortsättningsvis vidta åtgärder enligt åtgärdsnivå 2 till och med den 31 maj 2021. Enligt styrningsbrevet rekommenderar social- och hälsovårdsministeriet att man fortfarande tillämpar de ovan beskrivna åtgärderna för accelerationsfasen när ett område övergår från epidemins accelerationsfas till basnivån och gradvis börjar avveckla dem först efter noggrant övervägande och en mångsidig bedömning. Ministeriet rekommenderar att en uppföljningstid på 1–2 veckor tillämpas. Om åtgärdsnivåerna slopas innan styrningen slutar gälla, ger ministeriet en ny separat anvisning om innebörden av detta och om åtgärdsrekommendationerna för varje epidemifas i enlighet med den handlingsplan för hybridstrategin som gäller vid den tidpunkten. I styrningsbrevet sägs det att när epidemin mattas av ska rekommendationerna och begränsningarna avvecklas endast efter omsorgsfullt övervägande.

Statsrådet konstaterade 27.4.2021 att undantagsförhållandena har upphört och utfärdade förordningar som upphäver befogenheterna som infördes med stöd av undantagsförhållandena (VNK/2021/48). Enligt statsrådets principbeslut 6.5.2021 förordar statsrådet att social- och hälsovårdsministeriet upphäver de kompletterande åtgärderna till handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin av den 26 januari 2021 som gjordes för att hindra en hotande snabb accelerering av epidemin och att virusvarianter som smittar lättare blir vanligare (STM/2021/83). Social- och hälsovårdsministeriet styr genom principbeslutet alla områden att som fortsatt åtgärd slopa de ytterligare åtgärderna förknippade med åtgärdsnivåerna och övergå till åtgärderna för epidemifasen i regionen enligt handlingsplanen för hybridstrategin. Vid bedömningen av alla åtgärder och prövningen av avvecklingen av dem bör man således på ett enhetligt sätt beakta det allmännas skyldighet att förhindra att epidemin sprids och att trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs måste man därför förutse vilken betydelse och inverkan åtgärdspaketet kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och

kostnaderna för de åtgärder som vidtas. Restriktionerna får inte heller avvecklas för tidigt, utan rekommendationerna och begränsningsåtgärderna ska lättas efter noga övervägande så att nya smittokluster inte uppstår.

Social- och hälsovårdsministeriet har med styrningsbrevet daterat 10.5.2021 (VN/12820/2021) styrt alla regioner att från och med den 10 maj 2021 slopa de ytterligare åtgärderna för åtgärdsnivåerna samt övergå till åtgärderna för epidemifasen i regionen enligt handlingsplanen för hybridstrategin. I och med att åtgärdsnivåerna slopas har social- och hälsovårdsministeriet börjat uppdatera handlingsplanen för hybridstrategin och de rekommendationer enligt den som gäller för epidemifaserna. Tills uppdateringen är slutförd ska rekommendationerna följa den gällande handlingsplanen.

Handlingsplanen för hybridstrategin har uppdaterats på nytt genom statsrådets principbeslut 27.5.2021. Social- och hälsovårdsministeriet har med sitt brev 27.5.2021 (VN/14345/2021) styrt de behöriga myndigheterna till att under juni månad 2021 använda rekommendationer och restriktioner som grundar sig på epidemifaserna i hybridstrategin. Enligt brevet rekommenderar social- och hälsovårdsministeriet i områden med accelerationsfas beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar, genom vilka offentliga tillställningar och allmänna sammankomster åläggs att ordnas så att kunderna och de som deltar i verksamheten de facto kan undvika närkontakt med varandra med iakttagande av UKM:s och THL:s anvisning. Besluten gäller utrymmen inomhus som används för mer än tio kunders eller deltagares samtidiga vistelse samt regionalt eller verksamhetsmässigt avgränsade utrymmen utomhus som används för mer än 50 kunders eller deltagares samtidiga vistelse.

I social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev konstateras dessutom hybridstrategins allmänna princip att restriktioner inte ska avvecklas för tidigt utan att rekommendationer och begränsningar ska lättas efter noga övervägande så att nya smittkluster inte uppstår. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av spridningen av epidemin, bekämpningen av epidemin och uppföljningen av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas. När åtgärderna inte längre är nödvändiga ska man å andra sidan avveckla onödiga restriktioner eller sträva efter att minska deras begränsande inverkan på människans rättigheter och verksamhet. Utgångspunkten kan anses vara att en enhetlig bedömning av konsekvenserna av både nuvarande och nya restriktioner förutsätter en uppföljningstid på minst två eller tre veckor, beroende på restriktionen. Vilka restriktioner som ska tillämpas vid varje given tidpunkt väljs utifrån en samlad bedömning, så att den positiva effekten på bromsandet av epidemin är så stor som möjligt i förhållande till de negativa sociala och ekonomiska konsekvenserna av restriktionerna. På basis av uppföljningen och bedömningen kan restriktioner avvecklas, bibehållas eller återinföras.

Social- och hälsovårdsministeriet har 24.6.2021 utfärdat ett styrbrev om Åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin (VN/14345/ 2021-STM-4). I brevet ges styrning om åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin fram till 31.8.2021. Social- och hälsovårdsministeriet har

granskat rekommendationen om begränsning av tillställningar för allmänheten inomhus i spridningsfasen och uppdaterat handlingsplanen för hybridstrategin till denna del. Andra rekommendationer har hållits oförändrade.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd (THL) riksomfattande lägesrapport för uppföljningen av hybridstrategin av den 7 juli 2021 producerar den av social- och hälsovårdsministeriet tillsatta gruppen för lägesbilder och modeller för covid-19-epidemin varje vecka en lägesrapport om uppföljningen av hybridstrategin. Syftet med rapporten är att genom att följa centrala indikatorer upprätthålla den epidemiologiska och medicinska lägesbilden samt att utarbeta och uppdatera prognoser och modeller för epidemiförloppet. Exempel på indikatorer är förekomsten av covid-19-fall, antalet tester, andelen positiva prov av de undersökta proven samt antalet patienter som behöver sjukhusvård.

Enligt lägesrapporten minskade antalet nya coronafall i maj–juni, men under de två senaste veckorna har förekomsten av smitta fördubblats jämfört med den föregående tvåveckorsperioden. Antalet fall per vecka var som lägst vecka 24 (14–20.6), då det konstaterades sammanlagt ca 530 fall. Efter detta har det konstaterats många fler fall, cirka 960 fall under vecka 25 (21–27.6) och sammanlagt 1 282 fall under vecka 26 (28.6–4.7). Antalet konstaterade fall var 300 fler än jämfört med föregående vecka 25. Under de två senaste veckorna (21.6–4.7) förekom 40 nya fall per hundra tusen invånare och under de två föregående veckorna (7–20.6) 20.

I lägesrapporten konstateras att uppskattningsvis 4 500 finländare besökte S:t Petersburg för att se på matcher i samband med EM i fotboll. Smittorna från resorna är nu kända och nödvändiga personer har satts i karantän. Sjukvårdsdistrikten har till THL fram till den 6 juli rapporterat sammanlagt 481 smittor i anslutning till EM-resorna, och det har rapporterats att dessa har orsakat 165 fortsatta smittor. De regionala siffrorna kan i någon mån vara underrapporterade och därför är siffrorna uppskattningar. Största delen av smittorna har konstaterats i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, där det fram till den 6 juli hos invånarna i området har konstaterats 334 smittor som har direkt samband med EM-turismen. Av dessa har dessutom 111 fortsatta smittor uppstått. Under vecka 25 var mer än 40 % av de konstaterade smittorna direkt kopplade till EM i fotboll, medan motsvarande andel under vecka 26 var 15 %. Utifrån de preliminära resultaten av sekvenseringen av coronavirusproven som tagits vid den ryska gränsen under EM i fotboll har det konstaterats att varje prov är av Delta-varianten. Dessa representerar endast ett litet urval och fler resultat blir klara i slutet av veckan.

Enligt lägesrapporten minskade antalet coronavirustester under juni, men i månadskiftet juni–juli (vecka 26, 28.6–4.7) utfördes nästan 97 000 tester, vilket är cirka 26 500 fler än under föregående vecka. Antalet tester kan ännu kompletteras retroaktivt. Andelen covid-19-fall av de testade proverna har under de två föregående hela kalenderveckorna varit större än under den

första hälften av juni, och var 1,4 % vecka 25 och 1,3 % vecka 26. Av andelen positiva prov vecka 25 bedömdes ca 0,5 % höra till positiva prov från EM-turister. Motsvarande andel vecka 26 var mindre, uppskattningsvis ca 0,2 %.

I lägesbedömningen konstateras att det 7.7.2021 enligt sjukvårdsdistriktens egen anmälan fanns sammanlagt 44 Covid-19-patienter inom sjukhusvården, varav 7 patienter inom primärvården, 30 patienter inom den specialiserade sjukvården och 7 patienter på intensivvårdsavdelningar. 7.7.2021 hade till Registret för smittsamma sjukdomar anmälts sammanlagt 976 dödsfall i anslutning till sjukdomen. Enligt intensivvårdsavdelningarnas bokföring inleddes vecka 26 åtta nya intensivvårdsperioder för patienter med COVID-19. Jämfört med föregående vecka har behovet av intensivvård varit ungefär oförändrat, och det finns inte många coronapatienter som behöver intensivvård. Prognoserna för den kommande veckan om antalet riksomfattande nya perioder av specialiserad sjukvård och intensivvård har stigit något. De nya vårdperioder som rapporterades vecka 26 (på avdelningar inom specialiserad sjukvård 28 och på intensivvårdsavdelningar 8) var något högre än siffrorna i de prognoser som gavs den 30 juni.

Enligt lägesrapporten har epidemiläget försämrats i vissa områden och förekomsten av smitta har ökat under de senaste fyra veckornas uppföljningsperiod. De ökade smittomängderna förklaras av de smittor som EM-turister har fått under resan, en något ökad utlandsturism och det försämrade epidemiläget i Ryssland, vilket också återspeglas i Finland i synnerhet i sjukvårdsdistrikten vid östgränsen. I regionerna förekommer också lokala smittokluster och smittor från sociala kontakter. I en del områden konstateras smitta särskilt bland säsongarbetare. Säsongarbetare arbetar ofta sinsemellan och verksamheten är noggrant instruerad, vilket har lett till att fallen inte har lett till omfattande smittkedjor i regionerna. Förekomsten av smitta återspeglar incidensen i säsongarbetarnas ursprungsländer och ett positivt testresultat kan också tyda på en nyligen genomgången sjukdom. I en del regioner har detta beaktats i samband med fastställandet av epidemifasen. Andelen smittfall från utlandet av de nya smittfallen har jämnats ut. Under vecka 25 kom hälften av smittfallen (50 %) från utlandet och andelen fortsatta smittor var 6 %, medan andelen under vecka 26 endast var cirka en fjärdedel (24 %) och andelen fortsatta smittor var cirka 9 % av alla fall. I 58 % av de inhemska smittfallen kunde smittkällan utredas. Under vecka 26 sattes 5 450 personer i karantän, cirka 2 400 fler än under föregående vecka. Av de nya smittorna konstaterades 33 % hos personer som redan satts i karantän. Andelen har stigit från vecka 25, då motsvarande siffra var 25 %. 20 av 21 områden anmälde i realtid till THL uppgifterna om antalet personer som satts i karantän. Begränsningen av effekterna av fotbollsturismen genom smittspårning och karantänbeslut har krävt och kommer att kräva betydande insatser av kommunerna mitt i den annars lugna sommarsäsongen.

Enligt lägesrapporten konstateras det liksom föregående vecka mest smittor i åldersgruppen 20–29 år. 37 % av de smittor som konstaterades vecka 26 konstaterades i denna stora åldersgrupp, som omfattar socialt aktiva unga vuxna och fotbollsturister. Andelen personer i åldern 30–39 år av alla smittfall var 16 %. I hela landet har 61 % av befolkningen fått minst en vaccindos och 21 % en andra dos. THL rapporterar dagligen på sin webbplats om hur vaccinationerna framskrider. Coronavaccinet ger effektiv skydd mot covid-19 och dess allvarliga former och mot virusvarianter. Efter den andra vaccindosen blir den skyddande effekten mycket stor. Vaccinet eliminerar dock inte helt och hållet risken för att smittas eller sprida smitta. Därför är det viktigt att även de som fått en eller två vaccindoser söker sig till test när de får symtom, iakttar säkerhetsavstånd, tvättar händerna, använder munskydd i enlighet med aktuella rekommendationer och iakttar andra anvisningar för att förhindra spridning av virus. Coronaviruset smittar effektivt i sociala kontakter. Var och en kan genom sitt eget agerande bromsa spridningen av coronaviruset. Det är av största vikt att man fortfarande följer gällande rekommendationer och restriktioner.

Enligt lägesrapporten rekommenderas det att var och en för tillfället undviker alla andra resor till utlandet än sådana som är absolut nödvändiga. På grund av det kraftigt försämrade coronaläget i Ryssland och coronavirusmutationerna rekommenderar THL att man tills vidare helt undviker att resa till Ryssland. Vid alla utlandsresor ska man agera förnuftigt, noggrant följa det epidemiologiska läget i destinationslandet och följa myndigheternas anvisningar, också när man återvänder till hemlandet. Också vid lindriga symtom som passar in på covid-19 ska man genast söka sig till test. Smittspridningen av de nya virusmutationerna från en människa till en annan kan förhindras med samma metoder som i fråga om coronaviruset som förekom redan tidigare.

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att sjukdomen sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra. Det är således nödvändigt att begränsa anordnandet av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster samt att sörja för bekämpningen av smitta även vid små offentliga tillställningar och sammankomster. Då man vid sammankomsterna följer tillräckliga säkerhetsanvisningar kan risken för smitta i väsentlig grad minskas genom att så lite som möjligt ingripa i församlingsfriheten och andra fri- och rättigheter.

Det organ som i kommunen eller samkommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar kan besluta om lokala eller regionala restriktioner inom sina områden. Regionförvaltningsverket kan besluta om restriktioner om de behövs i flera kommuners områden. Med restriktionerna vill man förhindra att epidemin sprids regionalt eller mer omfattande bland befolkningen och göra det möjligt att återgå till utgångsnivån för epidemin. Vid epidemins samhällsspridningsfas kan de behöriga myndigheternas beslut om mer omfattande eller striktare regionala rekommendationer eller begränsningar

behövas. I 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar föreskrivs om kommunens skyldighet att vidta åtgärder för att utreda och bekämpa epidemier. Bestämmelser om kommunens behörighet att besluta om åtgärder vid omfattande smittrisk finns i 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar. De lokala och regionala myndigheterna har genom de ändringar av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021) som trädde i kraft 22.2.2021 fått fler metoder för att stävja coronaläget. Med stöd av de temporära ändringarna av lagen om smittsamma sjukdomar kan kommunen eller regionförvaltningsverket meddela regionala begränsningar för närings- och fritidsverksamhet om det är nödvändigt för att hindra epidemispridningen. Skyldigheterna och begränsningarna grundar sig på undvikande av fysiska kontakter mellan människor.

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har 8.7.2021 diskuterat covid-19-läget i Egentliga Finland i en regional styrgrupp som sjukvårdsdistriktet sammankallat för att förebygga infektioner orsakade av coronaviruset (covid-19). I Egentliga Finland var incidensen för nya smittor 19,2/100 000 invånare/14 dygn veckorna 23–24 och 44,7/100 000 invånare/14 dygn veckorna 25–26 enligt statistik från THL. Andelen positiva prov av de undersökta proven var enligt THL:s statistik 1,3 % vecka 25, 1,9 % vecka 26. 8.7.2021 var incidensen i Egentliga Finland 52,0/100 000 invånare/14 dygn. Andelen positiva prov av de undersökta proven som ett glidande medelvärde på 14 dygn var 1,9 % 07.7.2021. I Egentliga Finlands område kunde smittkällan utredas i 84–85% av fallen veckorna 26–25. Behovet av sjukhusvård kan tillgodoses utan specialåtgärder. Den regionala styrningsgruppen har i mötet 8.7.2021 konstaterat att Egentliga Finland har övergått epidemiologiskt från basnivå till accelerationsfasen.

Regionförvaltningsverket känner inte till hur många i verksamhetsområdet som har insjuknat i covid-19 utan att veta om det eftersom de saknar symtom och därför eventuellt sprider smitta. Många har också en lindrig variant av sjukdomen. Om de som insjuknat inte genast låter testa sig eller om testresultaten försenas av andra anledningar försvåras smittspårningen.

8.7.2021 har Egentliga Finland epidemiologiskt övergått till accelerationsfasen. Enligt en expertbedömning från Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt har läget för Covid-19-epidemin försämrats i Egentliga Finland snabbt efter den lugna fasen i slutet av våren och början av sommaren. Enligt uppskattning var incidensen fortfarande den 18 juni för en tvåveckorsperiod 15,4 per 100 000 invånare, men har därefter snabbt stigit, och var enligt THL 44,7 under perioden 21.6–4.7.2021. Orsaken till den snabba ökningen av incidensen är att deltavarianten (indiska varianten), som sprider sig lätt, nu blivit vanligare i Egentliga Finland. Enligt en expertbedömning konstaterades 76 nya fall under kalendervecka 25, varav varianttypen fastställdes i 39 fall. Av dessa 39 fall var hela 35 av deltavarianten, vilket visar att denna variant för närvarande är det dominerande viruset i vår region.

Enligt en expertbedömning återspeglar den ökade mängden fall också att smittkällorna blir mångsidigare. I början av juni konstaterades i det lugna läget att upp till 2/3 av smittorna härstammar från personer som anländer till Finland från utlandet, medan den inhemska incidensen var mycket liten. Efter

de finländska matcherna i EM i fotboll konstaterades det att läget har förändrats. Hos finländska tävlingsturister konstaterades åtminstone 37 smittor i Egentliga Finland och därtill hörande 17 fortsatta smittor. Firandet av midsommaren gav också upphov till många smittor och förekommer nu inte bara i familje- och närmiljön utan också i restauranger och på arbetsplatser. Enligt en expertbedömning representerar de inhemska smittorna nu åtminstone $\frac{3}{4}$ av alla smittor. Ett stort orosmoment är de smittor som inte kan spåras. Även om cirka 85 % av smittorna ännu under kalendervecka 26 kunde spåras, har det absoluta antalet smittfall som är okända eller man inte har kännedom om ökat i takt med att det totala antalet fall ökat.

Enligt en expertbedömning konstateras nya covid-19-fall i många kommuner i Egentliga Finland. Flest fall har förekommit i Åbo, Salo, Reso, S:t Karins och Pargas. Under de senaste två veckorna har det rapporterats om smitta från oidentifierade smittkällor i sex kommuner. Enligt en expertbedömning är hälso- och sjukvårdens bärkraft dock inte hotad för närvarande.

Regionförvaltningsverket konstaterar att det 8.7.2021 av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt har begärt en epidemiologisk bedömning av i vilka kommuner det är nödvändigt att meddela ett föreläggande enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar för att förhindra att epidemin sprids. Enligt uppgifter som Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt lämnat till regionförvaltningsverket anser Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt att det är nödvändigt att regionförvaltningsverket ålägger områdena i Åbo, Reso, Salo, S:t Karins och Pargas kommuner begränsningar i fråga om offentliga tillställningar och allmänna sammankomster enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Regionförvaltningsverket konstaterar att den bedömning av nödvändighet som avses i 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar är en helhetsbedömning där enbart incidenstalet inte kan ges avgörande betydelse. I kommuner med liten folkmängd och där endast några få personer insjuknat kan höja incidenstalet (fall per 100 000 invånare) betydligt. Å andra sidan kan man i helhetsbedömningen, oberoende av den låga förekomsten i en enskild kommun, beakta de pendlings- och ärendeområden som är typiska för regionen och som typiskt har betydelse för spridningen av en smittsam sjukdom bland befolkningen. Ovan nämnda kommuners område kan som helhet anses utgöra ett sådant område.

Med beaktande av det ovan nämnda och den utredning som sjukvårdsdistriktet gett som sakkunniginstans samt social- och hälsovårdsministeriets styrning anser regionförvaltningsverket att det för att förhindra spridning av en smittsam sjukdom är nödvändigt att med stöd av 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar förbjuda alla offentliga

tillställningar och allmänna sammankomster inomhus i Åbo, Reso, Salo, S:t Karins och Pargas kommuner där fler än 10 (tio) personer deltar samt alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas i avgränsade utrymmen utomhus och i vilka fler än 50 (femtio personer) deltar.

I de ovan nämnda kommunernas områden kan det emellertid ordnas offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 10 (tio) deltagare inomhus och i avgränsade områden utomhus med över 50 (femtio) deltagare under förutsättningen att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra och att man kan trygga säkerheten genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1).

Regionförvaltningsverkets beslut baserar sig på den nuvarande helhetsbedömningen av det regionala läget. Vid prövningen av åtgärderna har man beaktat att beslutet har konsekvenser för samhället, ekonomin, näringslivet och grundläggande fri- och rättigheter. Genom detta beslut begränsas verksamheten dock endast till den del det är nödvändigt på basis av den styrning som getts och utifrån expertbedömningar.

På basis av ovan är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids inom ovan nämnda kommunernas områden. Om det epidemiologiska läget förändras gör regionförvaltningsverket en ny bedömning av beslutet att begränsa sammankomsterna.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58 och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

1 § i statsrådets förordning (69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar får detta beslut överklagas genom besvär hos Åbo förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

YTTERLIGARE INFORMATION

Ytterligare information i ärendet ges vid behov av direktör Heikki Mäki, tfn 0295 018 000 (växeln)

Överdirektörens ställföreträdare, direktör Ilkka Horelli

Direktör Heikki Mäki

Beslutet har undertecknats elektroniskt.

BILAGOR

Bilaga 1, Undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar 31.5.2021 för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av vissa lokaler.

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgIFT

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av detta beslut sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland till och med 8.8.2021. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbplats.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna i Egentliga Finland
Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i dess kommuner om beslutet
Polisinrättningen i Sydvästra Finland
Egentliga Finlands räddningsverk
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården
Institutet för hälsa och välfärd
Social- och hälsovårdsministeriet
Undervisnings- och kulturministeriet
Statsrådets kansli, kommunikationsavdelningen
Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
Statskontoret

Avgiftsfritt